

هوشمند سازی ساختمان‌ها رویکردی نوین در بستر توسعه معماری پایدار

آرزو شهبازی^{۱*}، الهه عابدپور^۲

۱- کارشناسی ارشد مهندسی معماری، دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم تحقیقات تهران (اصفهان)، ایران.

a.shahbazi974@gmail.com

۲- کارشناسی ارشد مهندسی معماری، دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم تحقیقات تهران (اصفهان)، ایران.

e_abedpour@yahoo.com

چکیده:

پایه و اساس معماری پایدار بر ملاحظات زیست محیطی استوار است. مواردی مانند عدم تخریب محیط زیست، عدم آلودگی آب‌های محیطی و استفاده مناسب از انرژی، تشکیل دهنده پایه‌های معماری پایدار هستند، که در جهت کاهش اتلاف انرژی به وجود آمده است. به جهت نزدیک کردن هرچه بیشتر یک بنا به شاخص‌های معماری پایدار، روش‌های متفاوتی وجود دارد؛ که یکی از این روش‌ها، بهره‌گیری از سیستم ساختمان‌های هوشمند است که بنا بر تحقیقات، در صرفه‌جویی انرژی بسیار مؤثر عمل کرده است. لذا این مقاله بر اساس مطالعات کتابخانه‌ای، سعی بر معرفی کاربرد سیستم هوشمند و مزایای استفاده از آن در معماری ساختمان‌ها به جهت بهینه‌سازی و مدیریت انرژی برای دستیابی به معماری پایدار دارد. در ادامه با معرفی معماری پایدار و ویژگی‌های هوشمندسازی ساختمان، نقاط مشترک این دو مقوله و نیز بررسی نمونه‌هایی از بناهای پایدار که در طراحی آن‌ها از این فناوری استفاده شده، نقش مؤثر این مقوله در سرعت بخش بودن برای رسیدن به معماری پایدار اثبات می‌شود. امید است که این پژوهش به صورت عملی، معماران را در بکارگیری این رویکرد نوین، ترغیب نماید.

کلمات کلیدی: توسعه پایدار، معماری پایدار، هوشمندسازی، بهینه‌سازی

۱- مقدمه

سازمان ملل برآورد می کند که بین سال های ۲۰۱۵ تا ۲۰۵۰ جمعیت جهان به میزان ۳۲ درصد افزایش می یابد و از ۷/۲ به ۹/۷ میلیارد نفر می رسد (Eremia et al ۱۲:۲۰۱۷) و پیش بینی می گردد که تا سال ۲۰۳۰، بیش از ۶۵ درصد جمعیت جهان، در شهرها سکونت می یابند (Adeoluwa Akande, ۲۰۱۹). از جهت دیگر رشد مصرف منابع طبیعی همراه با صنعتی شدن، شهرنشینی، جهانی شدن، افزایش کشاورزی و شیوه زندگی پرمصرف (بهزاد فر، ۱۳۸۲)، همراه با رشد روزافزون شهرنشینی، منجر به افزایش قابل توجه در مصرف انرژی می شود (Kamal et al ۹: ۲۰۰۹)؛ و از آنجاکه ساختمان و زندگی در آن، در دو دهه گذشته دستخوش تغییرات فراوانی بوده است، لذا پایداری در معماری از جمله مسائل مهم در عصر حاضر است که در سه حوزه اقتصادی، اجتماعی و محیطی قابل بررسی است (ترابی و روشن، ۱۳۹۴: ۳)؛ چراکه در آینده ای نه چندان دور، متأسفانه جهت برآورده سازی نیازها، بیش از توان اکولوژیکی محیط زیست از آن استفاده خواهد شد (ابراهیمی و معرف، ۱۳۹۷: ۱).

در معماری معاصر، منظور از پایداری در معماری، حفظ زمین و منابع انرژی آن هست. لذا تکنولوژی در مقابل طبیعت قرار ندارد، بلکه در کنار و به موازات آن برای بهره برداری هر چه بیشتر از امکانات محیطی و تأمین آسایش انسان جای دارد (حسینی و قضیه، ۱۳۹۴: ۱). پس با توجه به نقش حیاتی انرژی در پایداری، رشد اقتصادی و تغییرات آب و هوایی جهان، اهمیت پرداختن به سیاست هایی جهت بهینه سازی مصرف انرژی، روزبه روز افزایش می یابد (Bose, ۲۰۱۰: ۱)؛ چراکه بنا به نظر لوکوربوزیه^۱، عصر بزرگی آغاز گردیده است؛ روحی تازه سر برآورده که اگر گذشته را به مبارزه بطلبد، می توان فهمید که زمان سبک ها به سر آمده و سبکی متعلق به عصر حاضر ظهور کرده است (حسینی و قضیه، ۱۳۹۴: ۲). این وضعیت نیازمند شهرها و مکان هایی است تا راه های جدید و هوشمندانه ای برای مدیریت این چالش ها پیدا کنند (Owczarzak & Zak, ۲۰۱۵: ۴۷۳)؛ چراکه در آینده منجر به اثرات منفی و اجتناب ناپذیر اقتصادی و اجتماعی خواهد گردید (Turcu, ۲۰۱۲: ۷). به همین خاطر ممالک مصرف کننده انرژی، در جهت صرفه جویی در مصرف انرژی گام برداشتند، که با توجه به بالا بودن مصرف انرژی در بخش ساختمانی، بهره مندی از سیستم های هوشمند در جهت مدیریت مصرف انرژی امری ضروری به نظر می رسد (Marinakis & Doukas, ۲۰۱۸: ۱۶)؛ چراکه سیستم مدیریت هوشمند در ساختمان در تلاش است که شرایط متناسبی، با مصرف بهینه انرژی پدید آورد؛ به طوریکه ضمن کنترل بخش های مختلف و خلق شرایط محیطی مناسب، باعث افزایش سطح کارایی و بهره وری امکانات موجود در ساختمان شود (Fotopoulou & ELT, ۲۰۱۷: ۷). پس با این حساب می توان به ساختمان های هوشمندی دست یافت که در آن ها می بایست راحتی، ایمنی، انعطاف پذیری و صرفه جویی در مصرف انرژی توسط مدیریت انرژی تأمین گردد؛ زیرا با توجه به دامنه گسترده استفاده از تأسیسات حرارتی، برودتی، برق و... در ساختمان های قدیمی و جدیدالاحداث، یکی از مناسب ترین گزینه ها جهت بهینه سازی مصرف انرژی، استفاده از سیستم های مدیریت هوشمند انرژی در ساختمان است؛ که سبب تاب آوری ساختمان که یکی از اصلی ترین مورد دستیابی به پایداری است، می شود (DEXCell, ۲۰۱۸).

۱- پیشینه پژوهش

کمالی و همکاران (۱۳۹۸)، دریافتند که می توان با استفاده از سیستم های مدیریت انرژی هوشمند در ساختمان ها، موجب گردید تا ۴۰ درصد در میزان مصرف انرژی صرفه جویی شود و همچنان ایمنی و امنیت در ساختمان برقرار باشد. در پژوهشی که توسط اکواستراکچر^۲ (۲۰۱۸)، انجام شد، یک فرم از نرم افزارهای شبیه ساز که مقیاس پذیر است و سبب آشناسازی مدیران انرژی با سرمایه گذاری، عملیات و یا کنترل برای بهینه سازی مصرف انرژی می شود را، ثبت کرد؛ تا به وسیله آن میزان مصرف انرژی در ساختمان ها را بهینه کند.

طی تحقیقی توسط ماریناکیز^۳ و دوکاس^۴ (۲۰۱۸)، با عنوان "سیستم پیشرفته برای مدیریت انرژی هوشمند در ساختمان ها"، دریافتند با توجه به هدف اصلی که خلق یک سیستم انعطاف پذیر و آسان برای گسترش و تنظیم راحت است؛ این سیستم از سنسورهای داده ای که در ساختمان نصب شده اند؛ استفاده کرده و داده هایی در رابطه با مصرف سیستم ها و لوازم را اندازه گیری می کند (Marinakis & Doukas, ۲۰۱۸).

جاواید^۵ (۲۰۱۷)، نیز سرمقاله ای با موضوع "طراحی سیستم مدیریت هوشمند با استفاده از یکپارچه سازی انرژی تجدید پذیر برای خانه های هوشمند"؛ یک مدل جدید بر اساس طرح قیمت گذاری و بهینه سازی اقتصادی و انرژی ارائه نمود و برداشتها و

نظریات خود را بر اساس نرم‌افزار شبیه‌ساز؛ شبیه‌سازی نمود. نتایج حاصل، نشان از این داشت که صرفه‌جویی اقتصادی، از لحاظ لایحه برق مصرف‌کننده به دست آمده می‌آید.

اسالم و همکاران^۶ (۲۰۱۷)، در تحقیقی با موضوع "به سوی مدیریت انرژی کارآمد ساختمان‌های هوشمند با بهره‌گیری از بهینه‌سازی اکتشافی در زمان واقعی و بحرانی"، به این مهم دست یافتند که شبکه هوشمند، یکی از مهمترین فن‌آوری‌های توانمند برای تعادل تقاضای برق و عرضه آن است (Aslam & et al, ۲۰۱۷).

پاپانتونینو و همکاران^۷ (۲۰۱۷)، در پژوهشی جهت استفاده از سیستم هوشمند مدیریت انرژی ساختمان، برای ادغام چندین سیستم به یک سیستم نظارت و مدیریت کلی دریافتند، که سیستم‌های مدیریت هوشمند توسعه یافته می‌تواند به طور قابل توجهی در جهت مصرف انرژی در تمام ساختمان تأثیرگذار بوده، ضمن اینکه می‌تواند راه‌حلی برای ارتباط بین بخش‌های مختلف مصرف انرژی در ساختمان باشند (Papantoniou & et al, ۲۰۱۷).

در جایی دیگر ناصری (۱۳۹۴)، در تحقیق خود تحت عنوان "کاربست تکنولوژی و بحران هویت در معماری معاصر ایران در عصر جهانی شدن و ارائه راهکارهای برون رفت از وضع موجود"؛ دریافت، بایستی به بستر فکری و فلسفی تکنولوژی مدرن در عرصه معماری فکر کرد؛ تا هویت و معنویت موجود در معماری بتواند همچنان برترین و با ارزشترین شاخصه معماری ایران باشد.

علی اقاچانی و راسخی (۱۳۹۴)؛ با بررسی راهکارهای بهینه‌سازی مصرف انرژی با بکارگیری تفکر پایداری انرژی‌های نوین، به این مهم دست یافتند، که می‌توان از طریق پیش‌بینی‌های آینده و تأمین نیازهای اولیه انسان، قابلیت لازم برای ایجاد زندگی با کیفیت مطلوب را داشت و تمامی این عوامل لازم است در جهت سازگاری با طبیعت و ایجاد معماری پایدار صورت گیرد.

در ادامه طی تحقیقی که سالیوان^۸ (۲۰۱۲)، به انجام رسانید، دریافت در حال حاضر در سراسر جهان ساختمان‌های بزرگ و پرکاربرد وجود دارند که با استفاده از فناوری هوشمند قادرند، انرژی مصرفی خود را به شدت کاهش داده و بهره‌وری کافی از انرژی مصرفی داشته باشند (Sullivan, ۲۰۱۲).

یغموری و همکاران (۱۳۹۰)، طی تحقیقی با عنوان "نقش تکنولوژی نوین در ساختمان‌های مسکونی" به بررسی سیستم مدیریت ساختمان هوشمند و استفاده از مصالح نوین در امر ساختمان‌سازی از نظر مبحث اقلیمی پرداختند.

در پژوهش دیگری که توسط مارتین بکر^۹ (۲۰۰۸)، تحت حمایت دانشگاه علوم کاربردی بایراچ صورت پذیرفت، نشان داد که استفاده از سیستم‌های هوشمند در ساختمان تأثیر عمیقی در کاهش مصرف انرژی دارد. به طوریکه در کل می‌توان بین ۱۱ تا ۳۱ درصد در مصرف انرژی مصرفی ساختمان صرفه‌جویی کرد (نیک قدم حجتی و همکاران، ۱۳۹۱، ۸).

۳- مبانی نظری

۳-۱- محیط

در دو قرن گذشته محیط به‌عنوان یک موضوع خارجی نسبت به بشر تلقی می‌گردید، که پس از یک قرن تجربه معماری مدرن باوجود دستاوردهای با ارزش آن، مشکلات عمده‌ای در خصوص محیط‌زیست رخ داد و جهان در آغاز قرن ۲۱ میلادی به توسعه ناپایدار منجر شد، که به دنبال رشد جمعیت، افزایش مصرف و توزیع نامتعادل منابع بود (گرچی مهلبانی، ۱۳۸۹، ۲). با توجه به این موارد، بشر ناچار به استفاده بی‌رویه از انرژی شده است و اکنون معماران دریافتند که این استفاده نابجا از انرژی، ناشی از طراحی غلط و غیر استاندارد ساختمان است که به دلیل ناسازگاری با شرایط اقلیمی میزان زیادی از گرما و سرما اتلاف می‌گردد (میرپادیاب و اعتصام، ۱۳۹۵، ۲).

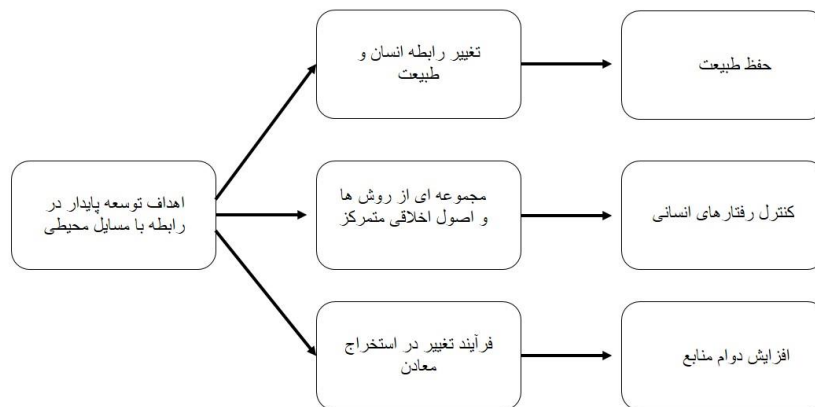
۳-۲- پایداری

مبدأ و منشأ پایداری با معنی اکنون آن یعنی آنچه می‌تواند در آینده تداوم یابد، معنا پیدا کرده است. در واقع پایداری هنگامی خلق می‌شود که مجموعه‌ای از پایداری اقتصادی، پایداری زیست محیطی و پایداری اجتماعی به‌وجود آید (کسمایی و همکاران، ۱۳۹۰). لذا معماری پایدار سعی بر آن دارد، تا طرحی را ارائه نماید که الگوهای مصرف انرژی در آن‌ها رعایت گردد (گرچی مهلبانی، ۱۳۸۹).

۳-۳- توسعه پایدار

توسعه پایدار اصطلاحی بسیار گسترده است، که معانی متفاوتی را دربر می‌گیرد و نتایج واکنش‌های مختلفی را از صاحب نظران دریافت می‌کند. مفهوم آن به‌نوعی تلاش برای ترکیب مفاهیم در حال رشد از موضوعات محیطی با موضوعات اقتصادی و اجتماعی است که به‌نوعی یک تغییر اساسی در رابطه انسان و طبیعت هست (گرچی مهلبانی، ۱۳۸۹: ۲). توسعه پایدار را می‌توان یکی از مهم‌ترین موضوعات و دغدغه پژوهشگران در دهه‌های اخیر دانست، زیرا قادر است تمامی ابعاد زندگی را تحت تأثیر قرار دهد؛ چراکه دربرگیرنده ارتقای سطح و کیفیت زندگی افراد و بهبود رفاه عمومی در جامعه و پایداری آن است (اسماعیل زاده و همکاران، ۱۳۹۸: ۱). در تعریفی ساده و فرآیندگرا در مورد توسعه پایدار، می‌توان چنین گفت که توسعه پایدار آن نوع توسعه‌ای است که سلامت انسان و نیز نظام اکولوژیکی را در بلند مدت بهبود می‌بخشد. در راستای تحقق اهداف توسعه پایدار، توسعه پایدار محیطی در ارتباط با معماری دارای اهمیت زیادی است، لذا معماران را به چاره‌اندیشی در ارتباط با مسائل زیست‌محیطی که در آینده بشر را به خطر انداخته، واداشته است (کسمایی و همکاران، ۱۳۹۰).

شکل ۱: اهداف توسعه پایدار در رابطه با مسائل محیطی، (گرچی مهلبانی، ۱۳۸۹: ۲)

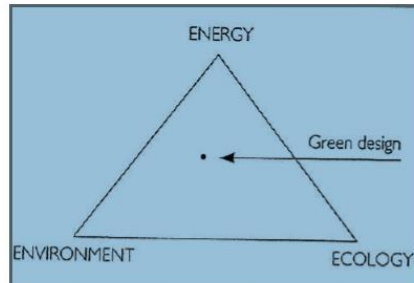
۳-۳-۱- تعریف معماری پایدار

معماری پایدار در طی کاربرد مفاهیم پایداری و توسعه پایدار به وجود آمده است که در واقع زیر مجموعه طراحی پایدار می‌باشد که میتوان آن را یکی از جریان‌های مهم معاصر به شمار آورد، چراکه عکس‌العملی منطقی در برابر مشکلات و مسائل عصر صنعت به شمار می‌رود؛ و از آنجاکه بنا به تحقیقات، ۵۰ درصد از ذخایر سوختی در ساختمان‌ها مصرف می‌گردد، لذا ضرورت ایجاد و توسعه هر چه بیشتر مقوله پایداری در معماری به خوبی قابل لمس است.

معماری پایدار در ارتباط با راه‌حلی برای بدست آوردن سطح بالایی از کیفیت زندگی و ارزش‌های اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و آسایشی پیش آمده است (رضایی، ۱۳۹۴) و در واقع هر بنا لازم است به‌گونه‌ای طراحی گردد که استفاده از منابع جدید را به حداقل برساند، که ابتدا لازم است همسازی با طبیعت مورد توجه قرار بگیرد، مانند استفاده از نور و کنترل حرارت در مسائل داخلی ساختمان، جهت استفاده بهینه انرژی (حمزوی، ۱۳۹۳). به علاوه از آنجاکه یکی از مهمترین اهداف توسعه پایدار، امنیت، آسایش و در واقع بهبود شرایط زندگی انسان-ها است؛ نکته جالب توجه آن است که همه عوامل دخیل در آسایش با یکدیگر مرتبط و به‌صورت یک سیستم واحد عمل می‌کند، که این هدف در بناهای هوشمند که در جهت صرفه‌جویی انرژی و آسایش انسان هستند، کاملاً صدق می‌کند (عبیدی، ۱۳۹۴). بر اساس نظر صاحب‌نظران و نتایج حاصل از تحقیقات آن‌ها، از دیگر اهداف اصلی توسعه پایدار می‌توان به مواردی از جمله نیازهای اساسی انسان امروز و فردا، ارتقای سطح زندگی و بهبود آن، حفظ و اداره اکوسیستم‌ها برای داشتن آینده‌ای امن‌تر و تأمین ابزار، امکانات و فناوری رسید (میرپادیاب و اعتصام، ۱۳۹۵، ۵).

پس معماری پایدار، مانند سایر مقولات معماری، دارای اصول و قواعد خاص خود است و شامل صرفه‌جویی در منابع، طراحی برای بازگشت به چرخه زندگی و طراحی برای انسان هست؛ که شناخت و مطالعه این تدابیر، معماری را به درک بیشتر از محیطی که باید طراحی

آن را انجام دهد، می‌رساند (میربخت، ۱۳۹۴: ۳). همچنین از اصول معماری پایدار می‌توان به مواردی همچون حفظ انرژی، هماهنگی با اقلیم، کاهش استفاده از منابع جدید، برآورده ساختن نیازهای ساکنان و در نهایت کل‌گرای اشاره داشت (رضایی و همکاران، ۱۳۹۲).

شکل ۲: سه رأس اساسی معماری پایدار، (کسمایی و همکاران، ۱۳۹۰)

۳-۴- اهمیت مدیریت انرژی در ساختمان‌ها

مسئله استفاده بهینه از انرژی در عصر حاضر مسئله‌ای مورد توجه همگان و ویژه است؛ چراکه در جهان کنونی و با محدودیت شدید سوخت‌های فسیلی و همچنین افزایش جمعیتی که دنیا با آن روبرو هست، یکی از اقداماتی که می‌تواند باعث بهبود شرایط گردد، مصرف بهینه آن در تمام حوزه‌های انرژی هست (سعید زاده و همکاران، ۱۳۹۵: ۳)، که امروزه با توسعه شهرنشینی، جوامع با چالش‌های فراوانی برای تأمین نیازهای روزافزون این افراد و ایجاد زیر ساخت‌ها روبرو شده‌اند.

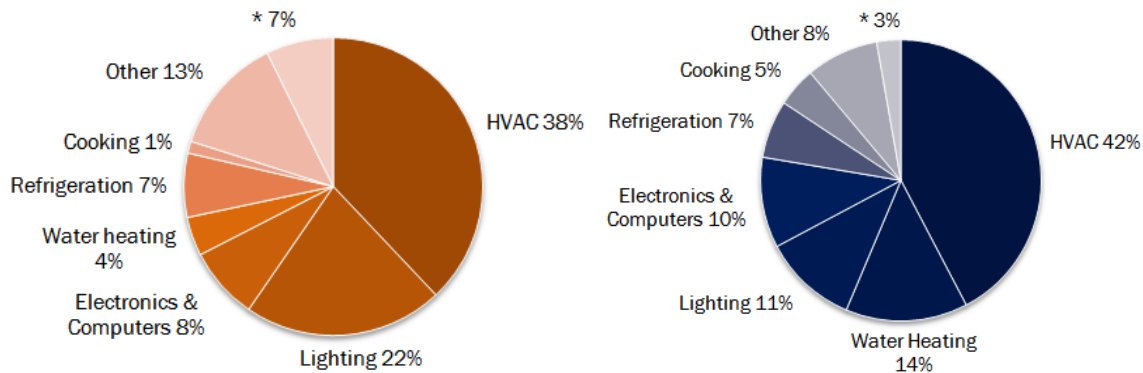
تعیین پارامترهای مؤثر بر مصرف انرژی در بخش ساختمان، از مهمترین مراحل طراحی یک ساختمان است. طراحی‌های منفعل در معماری امروز شهرهای شلوغ قابل اجرا نمی‌باشد؛ لذا کار آبی انرژی اینگونه ساختمان‌های شهری به مسائلی مانند کل مساحت و اندازه پنجره‌ها، ارتفاع ساختمان، تعداد طبقات، مصالح آن، جهت‌گیری و تابش دریافتی خورشید وابسته است (Yıldız & et al, ۲۰۱۰). با توجه به پژوهش‌های مورد مطالعه، عواملی مانند تعداد افراد (Chun-sheng, ۲۰۱۲: ۸۰۴)، تعداد طبقات، میزان همجواری با ساختمان‌های کنار، بالا و یا پایین (Shimoda & et al, ۲۰۱۰)، نسبت سطح پنجره به دیوار (Tsikaloudaki & et al, ۲۰۱۲)؛ نسبت طول به عرض ساختمان و در نهایت تعداد بر (نما) ساختمان، به‌عنوان شایع‌ترین عوامل مؤثر بر مصرف انرژی توسط گروه متخصصین تعیین گردیدند (Lee, et al, ۲۰۱۳). پس از گذر از عصر کشاورزی، جامعه وارد عصر دانش و ارتباطات شده و فناوری‌ها به زندگی مردم وارد می‌شوند؛ پس می‌توان از این فناوری‌ها در جهت کاهش یا حذف مشکلات پیش‌رو استفاده نمود (مهدی‌زاده، ۱۳۹۸: ۱). در طراحی ساختمان‌های نوین با نگرش معماری پایدار، به مسائلی از جمله صرفه‌جویی در مصرف انرژی، استفاده از منابع انرژی تجدیدپذیر و سازگار با محیط زیست، توجه ویژه می‌شود (خسروی‌وند و محمودیان درویشانی، ۱۳۹۳: ۲). در این راستا سیستم‌ها و تجهیزات و تکنولوژی‌های گوناگونی به وجود آمده‌اند که در سالیان زیادی در کشورهای دیگر مورد استفاده قرار داد شده و در زندگی روزمره انسان از آن بهره گرفته شده است (سعید زاده و همکاران، ۱۳۹۵: ۳). در نتیجه انسان امروزی تمام تلاش خود را در این زمینه به کار می‌گیرد تا برای استفاده کمتر از منابع هدف، از پارامترهای هوشمند سازی جهت کاهش هزینه و استفاده بهینه از انرژی و در نهایت راحت زندگی کردن بهره گیرد. چراکه هوشمند سازی به‌نوعی پیش بردن هر چه بیشتر بناها به سمت معماری پایدار هست و می‌تواند در شرایط فعلی که منابع انرژی کاسته می‌شود، کارگشا باشد (صباغیان و همکاران، ۱۳۹۶: ۱).

۳-۵- معماری پایدار و بهینه‌سازی مصرف انرژی

همان‌گونه که در مطالب پیشین ذکر گردید، در سال‌های اخیر و در جوامع گوناگون به دلایل گوناگون، لزوم صرفه‌جویی انرژی و محاسبه میزان مصرف آن، به‌عنوان یک ضرورت اجتناب‌ناپذیر نمایان گردیده است. عوامل مختلفی از جمله استاندارد نبودن ساختمان‌ها در کشورها؛ عدم به کارگیری مصالح و تجهیزات ساختمانی عایق و مؤثر در کاهش اتلاف انرژی در یک ساختمان، و در نهایت عدم فرهنگ‌سازی در خصوص رعایت مباحث مربوط به کاهش مصرف انرژی؛ موجب شده که بناها بزرگترین منبع اتلاف انرژی معرفی شوند. مزیت روش‌های معماری پایدار این است که این متدها، روش‌های بدون هزینه‌ای بوده و حتی در صورت افزایش قیمت انرژی چه از نظر اقتصادی و چه از نظر زیست‌محیطی، مناسب می‌باشند. صرفه‌جویی انرژی با طراحی ساختمان‌های هوشمند در همه کشورها قابل استفاده است و به

دلیل اینکه کاهش مصرف انرژی به وسیله طراحی معماری هزینه‌ای در بر نداشته یا بسیار ارزان است؛ این شیوه مورد استقبال عمومی واقع می‌شود (تقی پور و همکاران، ۱۳۹۵، ۳).

شکل ۳: مصرف انرژی در فضای مسکونی (راست) و اداری (چپ)، (نیک قدم حجتی و همکاران، ۱۳۹۱: ۷)

۳-۵-۱- معماری پایدار، نوعی معماری انعطاف پذیر در سبک طراحی

معماری پایدار، به عوامل سه گانه‌ای از جمله عوامل محیطی، اجتماعی و اقتصادی وابسته است. این امر نباید بر اساس پذیرش جبر صرفاً محیطی در بستر طرح (آنچه در معماری سنتی اتفاق افتاده است)، و نه بر اساس تحقق یک برنامه در صورت کالبدی بنا (آنچه در شعار کارکردگرایی در آغاز مدرن مطرح بود)، نه از زاویه عمل‌گرایی (که گرایش در سنت روشنفکری بود) و نه به واسطه طرح امور عاطفی یا روحی و روانی (که در دوره پست‌مدرن مطرح شد) و حتی نه از زاویه آشفته‌گی مبتنی بر تفکر پست ساختارگرایان به معماری نگاه شود. بلکه مقوله معماری پایدار امری فراگیر بوده و با وجود دغدغه اصلی آن که مربوط به مسئله محیط زیست است، از تمامی گرایش‌های پیشین، مانند معماری فن‌آور، معماری سبز، معماری هوشمند و همچنین طراحی محیطی، معماری رفتارگرا، معماری اقتصادمحور و ... که برای تقلیل استفاده از انرژی توجه کرده‌اند، بهره می‌گیرد. می‌توان گفت، طراحی پایدار به گونه‌ای نوعی از معماری است، که از حداکثر استعدادهای محیطی برای آسایش مصرف‌کنندگان بهره برده و ابزارها و راهکارهای هوشمندانه‌ای در این راه استفاده می‌کند. این نوع معماری نه به صورت خلق یک بنا در یک بستر، یعنی آنچه تاکنون صورت گرفته است؛ بلکه با آن وحدت یافته و به جزء لاینفکی از آن تبدیل می‌شود (رضانی گورابی و کاظم نژاد، ۱۳۹۰).

۳-۶- معماری پاسخگو در کنار معماری هوشمند

بر طبق تعاریف اصطلاحات گوناگون استفاده شده، روشن است که معماری پاسخگو در همه فضاهای بنا نقش مؤثری را بازی می‌کند. به طوری که معماری و فضای ساختمان، هر دو باید ویژگی‌هایی برای پاسخگویی به نیازهای کاربران داشته باشند. معماری پاسخگو لازم است تمامی کنش‌ها از جمله کنش‌های ایستا، حرکتی، درونی و برونی را شامل شود. لازم به ذکر است در معماری پاسخگو، نوعی معماری هوشمند نیز مورد نیاز است، چراکه پاسخ نتیجه پردازش، هوشمندانه هست. معماری، حرکتی هوشمند نیست؛ مگر آنکه حرکت نتیجه پردازش هوشمندانه باشد؛ اگر نه چادر هم یک پناهگاه متحرک است که قابلیت تا شدن و حمل را دارد. معماری هوشمند باید به نوعی همه انواع کنش‌ها را که در ایفای نقش خود، خوب عمل می‌کنند، را دارا باشد (امیربانی، ۱۳۸۶).

۳-۷- لزوم هوشمند سازی و کاربرد آن

با بالا رفتن سطح زندگی مردم و افزایش تقاضا، صرفه‌جویی انرژی در کشورهای صنعتی بیشتر به چشم می‌خورد (روشن، ۱۳۹۱، ۹). محدود بودن منابع انرژی طبیعی و هزینه‌های سرسام‌آور تولید انرژی‌های مصنوعی، کارشناسان را بر آن داشته تا، به موضوعی تحت عنوان "مدیریت مصرف" و "مدیریت انرژی" توجه بیشتری نمایند (مختاربان، ۱۳۹۰، ۴۹). بعد از انقلاب صنعتی که فناوری‌های نوین به صنایع وارد شدند، این روند به گونه‌ای ادامه پیدا کرد که تمامی زندگی امروزی انسان‌ها، از جمله صنعت ساختمان را نیز تحت تأثیر خود قرارداد است. این فناوری‌ها علاوه بر آسایش، امنیت و راحتی که برای کاربران فراهم می‌کند، از مصرف ناخواسته انرژی در ساختمان جلوگیری می‌کند.

نماید (سعید زاده و همکاران، ۱۳۹۵، ۳)؛ لذا دسترسی به فناوری‌های هوشمند، نقش مهمی در بهبود وضعیت زندگی انسان‌ها می‌تواند داشته باشد؛ چراکه امروزه هوشمند سازی به‌عنوان یک راهکار بی‌بدیل به حل معضلات مورد توجه شهرسازان و معماران می‌پردازد (صباغیان و همکاران، ۱۳۹۶). از طرفی از آنجاکه انرژی یکی از مهم‌ترین نیروی اساسی برای زندگی بشر به حساب می‌آید، و هدر دادن آن از طرفی موجب افزایش هزینه و از طرف دیگر سبب نابودی منابع طبیعی می‌گردد؛ لذا سعی بر آن است تا با استفاده از روش‌های نوین، مصرف انرژی، هوشمندانه کنترل گردد (کردزنگنه و کیانیان، ۱۳۹۲). به دلیل اینکه بررسی‌های انجام شده، نشان از این دارد که استفاده از سیستم‌های کنترل هوشمند در ساختمان‌های مسکونی، تا ۱۵ درصد و در ساختمان‌های عمومی و تجاری تا ۴۰ درصد در مصرف انرژی صرفه‌جویی به دنبال خواهند داشت (مختاریان، ۱۳۹۰: ۴۹). لذا دستیابی به بهره‌وری انرژی در ساختمان‌ها در یک شیوه پایدار، جهت کنترل سیستم پویا تحت یک مدل پویای ارزش‌گذاری انرژی، بطوریکه سطح قابل قبولی از آسایش ساکنان را در بگیرد، یک مسئله کلیدی است (Chen & et al, ۲۰۰۹). در مطالعات گذشته، مکانیسم‌های مختلفی از جمله کاهش قیمت انرژی از طریق ذخیره‌سازی انرژی حرارتی (Borrelli & et al, ۲۰۱۲)، طراحی همزمان کنترل سیستم و پلت فرم‌های جاسازی شده (Meggers & et al, ۲۰۱۳)، به حداقل رساندن کل و اوج مصرف انرژی با استفاده از کنترل مدل پیش‌بینی (Maasoumy, ۲۰۱۲) و... جهت کاهش انرژی پیشنهاد گردیده است. لازم به ذکر است تکنولوژی ساختمان هوشمند، قادر است امکانات متنوع و گسترده‌ای را در اختیار هر شخص قرار دهد، تا نسبت به علاقه و سلیقه خود از تمامی یا تنها بخشی از آن بهره‌مند گردد. پس فلسفه اصلی تکنولوژی ساختمان هوشمند بر اساس محوریت بخشیدن به شخص استفاده‌کننده و نیازهای او پایه‌ریزی شده، که به درخواست‌های امروز و آینده وی، پاسخی مناسب داده و حتی قابلیت هماهنگ شدن با تکنولوژی بعدی را نیز خواهد داشت (سعید زاده و همکاران، ۱۳۹۵، ۳).

۳-۷-۱- مفهوم هوش

کلمات سازگار^{۱۰}، حساس^{۱۱} و باهوش^{۱۲} همه برای ساختارهایی به کار می‌روند که شامل حسگرها و محرک‌ها^{۱۳} بوده و توانایی سازگاری تحریکات محیطی، مانند بارها و تحریکات خارجی را دارند (افشاری بصیر، ۱۳۹۰). اصطلاح هوشمند که اغلب در طراحی ساختمان‌ها استفاده می‌شود، به بنایی اطلاق می‌گردد که در آن با بهره‌گیری از هوش مصنوعی، مواردی از جمله گرمایش، سرمایش، نور و جریان هوای پویا را در محیط داخل، با هدف خلق یک تعادل مطلوب بین راحتی کاربران و مصرف انرژی تأمین کند. در واقع طراحی که بتواند پاسخی هوشمندانه به ویژگی پویایی انرژی‌های خارجی و مطالبات ساکنین داخلی ساختمان بدهد؛ همان موضوعی است که بسیاری از کشورها تحت عنوان توسعه پایدار برای رسیدن به آن تلاش می‌کنند (رفیعی و خوش‌کردار؛ ۱۳۹۰، ۳۲). ویژگی‌های اصلی معماری هوشمند به شرح زیر است:

- پویایی و فعال بودن
- انعطاف‌پذیری و سازگار با محیط
- واکنش‌پذیری و پاینده بودن (مفیدی، ۱۳۸۸ و ترکجزی و فراخزاد، ۲۰۱۳).

۳-۷-۲- ساختمان هوشمند

ساختمان‌ها، گونه‌ای از تکنولوژی هستند، که خود را با تکنولوژی‌های جدیدتر وفق داده و به‌نوعی از آن بهره می‌گیرند. اگرچه ابداع و نوآوری در ساختمان‌ها اتفاق می‌افتد، اما به این معنی نیست که لزوماً تبادل اطلاعات در ساختمان موجب شود، بتوان آن را هوشمند نامید. ساختمان هوشمند باید با محیط سازگاری داشته باشد؛ به‌گونه‌ای که ارتباط و یکپارچگی میان دسترسی‌ها، نوردهی، امنیت، نظارت، مدیریت و ارتباط از راه دور به خوبی برقرار باشد. در واقع به بیان دیگر ساختمان هوشمند به‌عنوان یک رابط بین کاربر و محیط اطراف یا به عبارتی بین خواسته‌های کاربران و محیط‌زیست قرار دارد؛ که با رفتار هوشمندانه، استفاده بهینه از محیط و منابع را امکان‌پذیر می‌سازد (امینی و مهروان، ۱۳۹۳). در واقع یک بنای هوشمند، بنایی است که کار آیی و راندمان ساکنانش را افزایش داده و امکان مدیریت مؤثر را بر اساس مقتضیات خاص و با کمترین هزینه فراهم آورد.

تعریف ایالت متحده آمریکا درباره یک ساختمان هوشمند این است که به‌نوعی در بردارنده محیطی پویا و مقرون به‌صرفه هست (فیروزی، ۱۳۹۲). معماری هوشمند نه تنها خود را با شرایط محیطی بیرون و درون ساختمان وفق می‌دهد، بلکه با شرایط اجتماعی، سیاسی و تاریخی نیز همراه می‌شود. اغلب ساختمان‌های هوشمند سه ویژگی مهم دارند:

- کنترل خودکار
- تلفیق تنظیمات انجام شده و بازخورد آن
- توانایی یادگیری و تنظیم عملکرد بر اساس تغییرات محیطی و کسانی که از آن بهره می‌برند (سعیدی و همکاران، ۱۳۹۵، ۴).

۳-۷-۳- سیستم مدیریت هوشمند ساختمان

هوش مصنوعی، در صنعت ساختمان که در ایران تحت عنوان "سامانه جامع مدیریت هوشمند ساختمان" شناخته می‌گردد، جهت کنترل و مدیریت تأسیسات و تجهیزات الکتریکی، الکترونیکی و مکانیکی در هر بنا است (سرمدی، ۲۰۱۳). در یک تعریف ساده می‌توان گفت ساختمان هوشمند در حقیقت زیربنای سیستم‌های مدرن اطلاعاتی و ارتباطی است؛ به نحوی که بنا را قادر می‌سازد، خود را با شرایط و محیط اطراف منطبق سازد. به بیان دیگر ترکیبی از نوآوری مبتنی بر تکنولوژی در قالب یک مدیریت هوشمند و در جهت بازگشت سرمایه هست (میرپادیاب و اعتصام، ۱۳۹۵: ۵). سیستم مدیریت هوشمند با استفاده از فناوری‌های کنترلی و مدیریت منابع، کنترل یک ساختمان را بسته به نوع کاربری آن (مسکونی، اداری، تجاری و...) در دست می‌گیرد. استفاده از این سیستم باعث می‌شود تا عواملی مانند خطای نیروی انسانی، میزان پیش‌آمدهای خارج از کنترل و همچنین سوانح، کاهش پیدا کرده و باعث افزایش اطمینان از عملکرد صحیح تجهیزات ساختمان می‌شود. به علاوه بسیاری از کارهایی که ساکنان انجام می‌دهند، توسط این شبکه انجام می‌گیرد، که باعث صرفه‌جویی در هزینه نیروی انسانی و زمان شده و موجب افزایش اثربخشی سیستم خواهد گردید (حریری، ۱۳۸۸).

در ادامه چهار راهکار عملی برای هوشمند سازی ساختمان ها پیشنهاد می‌گردد که به شرح هر یک از آن‌ها پرداخته می‌شود:

- استفاده از مصالح نوین و هوشمند
- بهره‌گیری از انرژی‌های نو
- استفاده از فناوری اطلاعات و ارتباطات
- بهره‌گیری از فناوری نانو

الف) استفاده از مصالح نوین و هوشمند

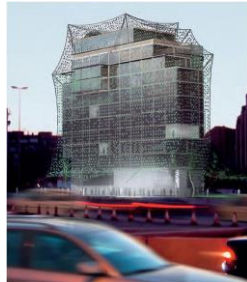
این مصالح، موادی هستند که خاصیت تغییرپذیری داشته و می‌توانند مشخصه‌های ظاهری و درونی خود را در پاسخ به تأثیرات شیمیایی و فیزیکی به صورت برگشت‌پذیر تغییر دهند (گرچی مهلبانی و ابوطالبی، ۱۳۸۸: ۴). در واقع مصالح هوشمند یک اصطلاح جدید برای فرآورده‌هایی هست که توانایی درک و پردازش رویدادهای محیطی را داشته و نسبت به آن واکنش مناسب نشان می‌دهند (Ritter, ۲۰۰۷). این در حالی است که معماران خلاق می‌توانند مصالح و فرآورده‌های نوین را برای کاربردهای خاص معماری توسعه داده و صنعت تازه‌ای را در معماری بر پایه مصالح نوین پدید آورند (Addington & Schodek, ۲۰۰۵). چراکه بکاربردن مصالحی که خواص آن‌ها به گرما، نور یا رطوبت وابسته است، سبب تحولات عظیم در معماری می‌گردد (وفامهر و نازی دیزجی، ۱۳۸۹). لذا می‌توان سبب جلوگیری از اتلاف انرژی و همچنین افزایش دوام و عمر ساختمان‌ها شد (مهرابیان، ۱۳۹۰). لازم به ذکر است این مصالح قابلیت تغییر خواص، رنگ و شکل خود را در مقابل متغیرهای فیزیکی و شیمیایی مثل نور، دما، فشار، میدان الکتریکی، میدان مغناطیسی و محیط شیمیایی دارند (Addington, Schodek, ۲۰۰۵). بنابراین با استفاده از دستاوردهای مصالح هوشمند یک بنا در زمان‌ها و مکان‌های مختلف می‌تواند رفتارهای متفاوتی از خود بروز دهد.

جدول ۱: انواع مصالح هوشمند و کاربرد آن در معماری، (حسینی و قضیه، ۱۳۹۴: ۶)

کاربرد در معماری	مصالح هوشمند
کف جاده‌ها برای سنجش میزان ترافیک	بتن هوشمند
جهت تشخیص زلزله	
ترمیم محل آسیب دیدگی در بتن	بتن خود ترمیم شونده
تخریب مولکول‌های انواع آلاینده‌ها از جمله اکسیدهای نیتروژن	دیوار هوشمند
جلوگیری از تلفات گرما	پوسته هوشمند

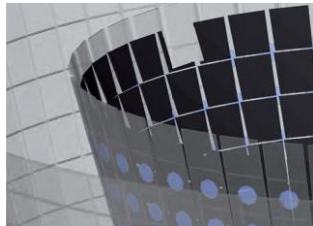

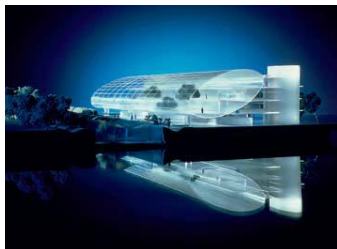

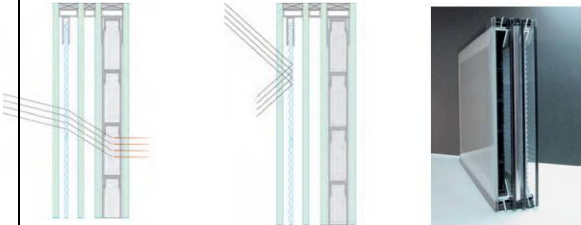
تهویه طبیعی در محیط داخلی	
عدم اتصال گرد و غبار و مواد آلی به سطح شیشه نمای ساختمان	شیشه‌های خود شوینده
تنظیم کدر و یا شفاف بودن شیشه با جریان الکتریکی در پارتیشن‌ها، حمام و یا اتاق‌های کنفرانس	شیشه‌های کریستال مایع

شکل ۴: کاربرد مصالح هوشمند را جهت نورپردازی هتل هیئات ۱۴ بارسلون اسپانیا، (Ritter, ۲۰۰۷)

جدول ۲: طبقه بندی مصالح هوشمند، (Ritter, ۲۰۰۷)

نمونه‌ها	طبقه بندی	خاصیت
دما واکنشی ^{۱۷} ، پیزوالکتریک ^{۱۸} ، الکترو واکنشی ^{۱۹} و شیمی واکنشی ^{۲۰}	مصالح هوشمند تغییر شکل دهنده شکل ۳: پروژه مرکز اسناد در شهر هینزرت ^{۱۵} آلمان، ورقه‌های مستقر در نما برای جذب انرژی خورشیدی، استفاده از مصالح هوشمند تغییر شکل دهنده در فرم مصالح منبسط شونده ^{۱۶} و استفاده از مصالح هوشمند تولیدکننده الکتریسیته به عنوان لایه باریکی از سلول‌های خورشیدی، (Ritter, ۲۰۰۷)	
فوتوکرومیک ^{۲۱} ، ترموکرومیک و الکترو کرومیک	مصالح هوشمند تغییر رنگ دهنده شکل ۴: پنجره‌های ساخته شده از شیشه‌های فوتوکروم، (Addington & Schodek, ۲۰۰۰)	مصالح هوشمند با قابلیت تغییر خواص درونی
	 شکل ۵: موزه هنرهای مدرن مونیخ ^{۲۲} ، استفاده از شیشه‌های	

	فتوکرومیک در پوشش نما، (Ritter, ۲۰۰۰)	
-	مصالح هوشمند تغییر پیوند دهنده	
فوتولومینسانس و الکترو لومینسان	مصالح هوشمند نشر کننده نور شکل ۶، مصالح هوشمند ساطع کننده نور، (Ritter, ۲۰۰۷)	مصالح هوشمند مبادله کننده انرژی
سل های خورشیدی و پیل سوختی	مصالح هوشمند تولید کننده الکتریسیته	
باتری ها و ابرخازن ها	مصالح هوشمند ذخیره کننده انرژی شکل ۹، نمای جنوبی مجتمع مسکونی در سوییس، (Ritter, ۲۰۰۷) شکل ۱۰، مقطع از پنجره با عایق هیدرات نمک، تابستان و زمستان، (Ritter, ۲۰۰۷)	
مصالح ضد آب، مصالح رفع کننده آلاینده های هوا، جاذب صدا، مصالح خود پاک شونده	مصالح هوشمند با قابلیت تغییر و تبادل موادی درونی	

شکل ۱۱، آپارتمان مسکونی - تجاری دراتریش، مصالح هوشمند دارای قابلیت تغییر و مبادله مواد درون (پوشش خود پاک شونده)، (Ritter, ۲۰۰۷)

ب) استفاده از انرژی های نو

انرژی را می توان به دو دسته تجدیدناپذیر (نظیر انرژی های حاصل از سوخت های فسیلی) و انرژی های تجدیدپذیر یا نو (نظیر انرژی های حاصل از خورشید، باد، امواج، بیوگاز، زمین گرمایی، پیل سوختی و بیودیزل) تقسیم بندی نمود (نظریه و همکاران، ۱۳۹۳). نکته قابل توجه اینکه، از انرژی خورشیدی علاوه بر تأمین نور و گرمای طبیعی، برای تأمین برق ساختمان ها نیز می توان بهره برد. تحقق این امر که با استفاده از طراحی سل های خورشیدی امکان پذیر است، سبب می شود به میزان زیادی در مصرف انرژی صرفه جویی شود. از انرژی باد نیز می توان برای تأمین برق ساختمان ها به ویژه در مناطق بادخیز نظیر منطقه سیستان و منجیل استفاده کرد. به علاوه استفاده از انرژی زمین گرمایی جهت گرمایش ساختمان ها با بکار بردن پمپ های حرارتی زمین گرمایی صورت می گیرد (خوشگویی و قربانی پارام، ۱۳۹۵، ۶).

ج) استفاده از فناوری اطلاعات و ارتباطات

فناوری اطلاعات و ارتباطات، موجبات تبادل سریع اطلاعات در فواصل طولانی را میسر می کند و استفاده از آن در صنعت ساختمان سبب امنیت بیشتر، آرامش، صرفه جویی در مصرف انرژی و همچنین کاهش در زمان و هزینه نگهداری ساختمان می گردد. سامانه مدیریت یکپارچه و هوشمند ساختمان BMS^{۳۳} را می توان عنوان مجموعه ای از سخت افزارها و نرم افزارها نامید، که جهت پایش و هدایت واحد قسمت های کلیدی ساختمان نصب می شود (جان بزرگی، ۱۳۸۸).

BMS ها سامانه های کنترلی هستند که از اتلاف انرژی جلوگیری می نماید؛ به این صورت که مدیریت و کنترل وضعیت بنا را از طریق سیستم خودکار کنترل روشنایی، کنترل تردد ورودی ها و خروجی ها، کنترل اعلام و اطفای حریق، کنترل سرمایش و گرمایش و کنترل موتورخانه را امکان پذیر می سازد و تدابیر لازم را برای افزایش کیفیت محیطی و جهت کاهش مصرف انرژی صادر می کند (رضایی و همکاران، ۱۳۹۲، ۱۰). در کل می توان گفت هدف از استفاده از سیستم های هوشمند در یک ساختمان، تطبیق شرایط کارکرد اجزای مختلف با توجه به شرایط محیطی و نیاز به ساختمان در آن زمان هست (مروتی و همکاران، ۲۰۱۳، ۳). از کاربردهای دیگر این سیستم می توان به کنترل از راه دور، کنترل امنیت، وضعیت قفل ها، سیستم اعلام سرق، سیستم پرده ها و سایه بان ها، برق اضطراری، سیستم آبیاری و سیستم هشدار دهنده اشاره داشت (صبغیان و همکاران، ۱۳۹۶).

د) بهره گیری از فناوری نانو

مهمترین اهداف استفاده از فناوری نانو، سازگاری و بهینه سازی مصرف انرژی و در نتیجه حصول معماری پایدار است. استفاده از فناوری نانو در ساخت مواد ساختمانی، قادر است خواص ساختاری ایجاد نماید که علاوه بر ارتقاء عملکرد، عمر و دوام آن مواد را نیز بالا برد. همچنین با بهره گیری از فناوری نانو، مصالح چند کاربردی زیست سازگار حاصل می شود (Ashby, ۲۰۰۹). از جمله مصالح نانویی که در صنعت ساختمان بکار رفته و سبب صرفه جویی در مصرف انرژی شده اند، می توان به نانو عایق ها نظیر عایق حرارتی نانوزل (Elvin, ۲۰۰۷)، نانوپوشش های سنگ و چوب، نانوسرامیک ها، نانوپوشش های شیشه (شیشه های خود تمیز شونده و شیشه های مقاوم به آتش)، نانوسلیس ها (بهبود خواص مکانیکی و دوام بتن)، نانولوله های کربنی (جهت استفاده در بتن) (Niroumand, ۲۰۱۳)، نانوذرات هماتیت- (جهت مقاوم سازی بتن)، نانوذرات دی اکسید تیتانیوم (جهت درخشندگی بتن نمای ساختمان، ایجاد خاصیت ضد عفونی کنندگی در رنگ ها، سیمان ها و شیشه ها)، نانوذرات مس (جهت بهبود خواص فولاد) و نانوحسگرها (جهت کنترل کیفیت و استحکام بتن) اشاره کرد (خوشگویی و قربانی پارام، ۱۳۹۵، ۷).

جدول ۳: اهداف مدیریت هوشمند، (جوکار، ۱۳۸۷)

امکان مانیتورینگ و کنترل تمامی نقاط تحت کنترل از طریق یک کامپیوتر و یا اینترنت
ارائه سیستم های کنترلی با قابلیت برنامه ریزی زمانی عملکرد
عدم نیاز به پیمانکاران دائمی ساختمان
ایجاد محیطی مطلوب برای افراد حاضر در ساختمان

کاهش چشم‌گیر هزینه‌های مربوط به نگهداری و بهینه‌سازی و صرفه‌جویی در مصرف انرژی
استفاده بهینه از تجهیزات و افزایش عمر مفید آن‌ها
با توجه به یکپارچه‌سازی ساختمان تمام تجهیزات به‌صورت هماهنگ کار کرده و امکان تداخل و بروز مشکلات ناشی از عدم هماهنگی از بین می‌رود.

۳-۸- وظایف سیستم هوشمند

برخی وظایف سیستم مدیریت هوشمند ساختمان به شرح زیر است:

- توانایی ایجاد تغییرات در هنگام تغییر هوای خارج از ساختمان نظیر تغییر دما، رطوبت و...
- کنترل ارائه سطح روشنایی مطلوب
- توانایی ایجاد تغییرات در هنگام تغییر روشنایی خارج از ساختمان (نجفی، ۱۳۸۶).
- پرده‌های برقی و سایر تجهیزات موتوری
- سیستم امنیتی برای تأمین ایمنی ساختمان
- سیستم صوتی - تصویری
- یکپارچه سازی سیستم کنترل روشنایی، سیستم کنترل سرمایش و گرمایش، صوت و تصویر و امنیت در قالب یک سیستم یکپارچه و هماهنگ
- کنترل کودکان با استفاده از دوربین‌ها
- کنترل فضاهای سبز خانه‌ها و ویلاها برای آبیاری خودکار و کاهش نیروی انسانی
- کنترل در، پنجره، پرده، کرکره و سایبان
- کنترل تأسیسات مکانیکی و الکتریکی
- کنترل تهویه مطبوع
- سیستم اعلام حریق و کنترل دود
- کنترل تردد و حفاظت
- مدیریت آسانسورها در زمان‌های خاص (سعید زاده و همکاران، ۱۳۹۵، ۶)
- بهینه‌سازی و افزایش عملکرد ساختمان
- بهبود قابلیت‌های کنترل ساختمان
- افزایش امنیت ساختمان
- صرفه‌جویی در هزینه‌های عملیاتی و انرژی
- سیستم مدیریت مصرف انرژی و کاهش مصرف آن
- کنترل کلیه تجهیزات هوشمند توسط ریموت کنترل
- تنظیم و کنترل هوشمندانه فضا بر اساس زمان، دمای هوای بیرون، حضور و یا عدم حضور ساکنین.

۳-۹- معایب ساختمان‌های هوشمند

با وجود مزایای بسیاری زیادی که ساختمان‌های هوشمند دارند، نمی‌توان معایب این دسته از ساختمان‌ها را نادیده گرفت. از جمله مهمترین کاستی‌ها و معایب ساختمان‌های هوشمند عبارتند از:

- هزینه‌های راه اندازی و اجرای سیستم‌های مدیریت ساختمان در ساختمان‌های هوشمند
- توجه بیش از حد این دسته ساختمان‌ها به محیط‌زیست، به طوری که گاهی مسئولیت خود را در قبال افزایش سطح بهداشت و سلامت افراد ساکن آن فراموش می‌کند.
- توجه بیش از اندازه به کارآمد سازی مصرف انرژی موجب گردیده که این بناها تبدیل به محیط‌های مهر و موم شده‌ای گردند و حتی با وجود سیستم‌های تهویه هوا، این امر موجب افزایش آلودگی هوای داخل ساختمان و در نتیجه افزایش احتمال ابتلا به بیماری‌های تنفسی را افزایش دهد.
- افزایش میزان احتمال بروز انواع بیماری‌های خطرناک (مانند سرطان، آسم، ناباروری در مردان، مشکلات یادگیری)
- استفاده از ساختمان‌های هوشمند منوط به یادگیری و نحوه استفاده از آن هست. کاربران در صورتی که افرادی به‌روز و مشتاق یادگیری و افرادی انعطاف‌پذیر در مقابل فناوری‌های نوین باشند، به‌خوبی می‌توانند از این ساختمان‌ها بهره کافی را ببرند. اما افرادی که انعطاف‌پذیری کمتری دارند، از خواندن دفترچه‌های راهنمای این سیستم‌ها پس از مدتی کوتاه خسته شده و عدم هماهنگی با محیط می‌تواند باعث ایجاد اختلالات روحی و جسمی در آن‌ها گردد.

- استفاده از سیستم‌های امنیتی در ساختمان‌های هوشمند مانند دوربین‌های مداربسته، سنسورها و ... هرچند کمک شایانی به حفظ امنیت کاربران می‌کند، اما در عین حال می‌تواند حریم خصوصی افراد را نیز به خطر اندازد (نیک قدم حجتی و همکاران، ۱۳۹۱، ۷).

۴- نتیجه گیری

بهره‌گیری از انرژی‌های تجدید پذیر و اصول و روش‌های سازگار با محیط‌زیست، یکی از موضوعات قابل‌بحث در کشورهای توسعه‌یافته است؛ چراکه آلودگی‌های محیط‌زیستی ناشی از اتلاف زیاد انرژی در ساختمان‌ها، سوخت‌های فسیلی، دوام کم مصالح ساختمانی و هزینه بالای نگهداری و تعمیر ساختمان‌ها، ضرورت حرکت به سمت طراحی‌ها و معماری‌های جدید ساختمان‌ها بر اساس فناوری‌های نوین می‌باشند، را آشکار می‌سازد. هوشمند سازی ساختمان‌ها با رویکرد صرفه‌جویی در مصرف انرژی، افزایش استحکام و ماندگاری ساختمان‌ها، سازگاری با محیط زیست، و فراهم آوردن آرامش و امنیت ساکنین ساختمان و در نتیجه ایجاد یک زندگی مطلوب برای آن‌ها، منجر به دستیابی به معماری پایدار می‌گردد. همان‌گونه که ذکر گردید، از نوین‌ترین راه‌ها برای حفظ انرژی، بهره‌گیری از تجهیزات، جهت مدیریت انرژی ساختمان است، که در بردارنده محیطی پویا و خصوصاً مقرون به صرفه است و از آنجاکه کشور ما در شرایط اقلیمی مناسب قرار دارد، با گسترش تکنولوژی در عرصه معماری می‌توان تحول بنیادی در بهینه‌سازی مصرف سوخت و انرژی در صنعت ساختمان ایجاد کرد و افق‌های روشنی را پیشروی فعالان این حوزه قرارداد.

همان‌گونه که بررسی شد، استفاده از فناوری‌های نو نظیر فناوری نانو، فناوری اطلاعات و ارتباطات، مواد و مصالح هوشمند و همچنین فناوری به‌کارگیری انرژی‌های نو، در جهت دستیابی به بهره‌وری انرژی در ساختمان‌ها در یک شیوه پایدار، موجبات هوشمند سازی ساختمان‌ها و در نتیجه حصول معماری پایدار را فراهم می‌آورد. موارد زیر ارائه راهکارهایی در این مورد هستند:

- ارتقای سطح دانش سازندگان ساختمان و آشنا نمودن آن‌ها با ساختمان‌های هوشمند
- فرهنگ‌سازی در سطح جامعه به منظور استفاده از BMS
- توسعه تکنولوژی هوشمند در ساختمان‌های عمومی و الزامی نمودن آن
- قابل کنترل بودن بخش‌های مهم ساختمان توسط سیستم مدیریت هوشمند
- ایجاد و تقویت زیرساخت‌های لازم به منظور نصب سیستم‌های هوشمند در ساختمان موجود و در حال ساخت
- کاهش قابل ملاحظه مصرف انرژی در ساختمان‌های هوشمند

پی‌نوشت

1) Le Corbusier	13) Actuator
2) EcoStruxure	14) Habitat
3) Marinakis	15) Hinzert
4) Doukas	16) TEM
5) Javaid& et al	17) Thermostriuctive
6) Aslam&et al	18) Piezoelectric
7) Papantoniou& et al	19) Electroactive
8) Sullivan	20) Chemostriuctive
9) Martin-Baker	21) Munich
10) Adaptive	22) Photochromic
11) Sensitive	23) Building management system
12) Smart	

فهرست مراجع

۱. ابراهیمی، مازیار و معرف، مریم. (۱۳۹۷). توسعه پایدار شهری بر مبنای رشد هوشمند شهری، تحلیلی بر مؤلفه‌ها، ویژگی‌ها و مزایای شهر هوشمند، دو ماهنامه علمی تخصصی پژوهش در هنر و علوم انسانی، سال سوم، شماره دو، پیاپی ۱۰، جلد دوم.
۲. اسماعیل زاده، حسن و فنی، زهره و عبدلی فاطمه. (۱۳۹۸). هوشمند سازی، رویکردی در تحقق توسعه پایدار شهری (مطالعه موردی، منطقه ۶ تهران)، پژوهش های جغرافیایی انسانی، دوره ۵۱، شماره ۱.
۳. افشاری بصیر، نفیسه و افشاری بصیر، محمدرضا. (۱۳۹۰). ساختمان های هوشمند گامی به سوی فناوری های نوین در ساخت، دومین کنفرانس بین المللی معماری و سازه، دانشگاه تهران.
۴. امینی، سجاد و مهروان، عباس. (۱۳۹۳). رابطه ساختمان های هوشمند و معماری پایدار، چهارمین کنفرانس بین المللی توسعه پایدار و عمران شهری، اصفهان.
۵. بهزاد فر، مصطفی. (۱۳۸۲). فصلنامه هنرهای زیبا، دوره ۱۵.
۶. ترابی، حوریه و روشن، محسن. (۱۳۹۴). کاربرد مصالح هوشمند در معماری ساختمان های سبز، اولین کنفرانس سالانه پژوهش های معماری، شهرسازی و مدیریت شهری، یزد.
۷. ترکجزی، میلاد و فرخزاد، محمد. (۲۰۱۳)، به کارگیری سامانه های خورشیدی در ساختمان، راهکاری نو در بهینه سازی مصرف انرژی، دومین کنفرانس بین المللی رویکردهای نوین در نگهداشت انرژی.
۸. تقی پورتکامجانی، حسن؛ اعرافی، روح اله؛ محمدی، طه و مه پویا، ادریس. (۱۳۹۵). بررسی هوشمند سازی ساختمان های مسکونی در جهت رسیدن به معماری پایدار در منطقه کریم آباد تنکابن، چهارمین کنفرانس علمی پژوهشی افق های نوین در علوم جغرافیا و برنامه ریزی معماری و شهرسازی ایران، تهران.
۹. جان بزرگی ا و قناد. ز. (۱۳۸۸). سیستم هوشمند ساختمان، دفتر پشتیبانی مدیریت پروژه ها، مقالات تخصصی در معماری هوشمند ساختمان، سایت ساختمان مرجع صنعت ساختمان.
۱۰. جوکار، علی. (۱۳۸۷). ساختمان هوشمند و سیستم مدیریت ساختمان، فصلنامه گزارش سازمان نظام مهندسی ساختمان استان فارس، شماره ۵۸.
۱۱. حریری رضا. (۱۳۸۸). اصول صرفه جویی انرژی در ساختمان های صنعتی دوره مدیریت انرژی، مؤسسه مطالعاتی بین المللی انرژی وزارت نفت.
۱۲. حسینی، یاسمن و رحمانی قضیه، محمد. (۱۳۹۴). طراحی پایدار زیست محیطی مبتنی بر استفاده از مصالح هوشمند، کنفرانس بین المللی عمران، معماری و زیرساخت های شهری، تبریز.
۱۳. حمزوی، حسین. (۱۳۹۳). نگرشی به معیارها و ارزش های پایدار و ضرورت اهمیت و اثربخشی آن در معماری و شهرسازی پایدار، کنفرانس ملی معماری و منظر شهری پایدار.
۱۴. خسروی وند، فیروز و محمودیان درویشانی، مصیب. (۱۳۹۳). الگوهای معماری پایدار در طراحی ساختمان های نوین، چهارمین کنفرانس بین المللی توسعه پایدار و عمران شهری، مؤسسه آموزش عالی دانش پژوهان اصفهان.
۱۵. خوشگویی، مهسا و قربانی پارام، افشین. (۱۳۹۵). هوشمند سازی ساختمان ها در راستای توسعه معماری پایدار، کنفرانس دو سالانه جامعه و معماری معاصر، اصفهان.
۱۶. رضایی، باقر. (۱۳۹۴). تأثیر معماری پایدار و تأمین زندگی مطلوب جوامع انسانی، سومین کنگره بین المللی عمران معماری و توسعه شهری.
۱۷. رضایی، داوود؛ نهاوندی، مرضیه و زنده شاهوار، محمد امین، (۱۳۹۲). ارائه راهکارهای مناسب نگهداری انرژی در معماری ساختمان های مسکونی و بررسی کار آیی سیستم های هوشمند، اولین کنفرانس ملی معماری و فضاهای شهری پایدار مشهد.
۱۸. رفیعی، مهراون و خوش کردار، مهدی. (۱۳۹۰). پوشش ساختمان های هوشمند، نشریه تفکر معماری، شماره ۲۶.
۱۹. رضائی گورایی، ب و کاظم نژاد، ز. (۱۳۹۰). رابطه بین توسعه پایدار معماری محیطی و طراحی اقلیمی در مناطق کوهستانی، مطالعه موردی: شهرک ماسوله، فصلنامه جغرافیای آمایش محیط، شماره ۱۴.
۲۰. روشن، محسن. (۱۳۹۱). بازنگری ساختمان های هوشمند با رویکرد معماری خورشیدی غیر فعال، نشریه راه و ساختمان، شماره ۴۲.

۲۱. سرمدی، مرتضی. (۲۰۱۳). ارائه مدلی جهت ورود هوشمندانه کوچه مصنوعی به صنعت ساختمان با استفاده از تکنیک تصمیم‌گیری چند معیاره، دانشگاه آزاد اسلامی تبریز، تبریز.
۲۲. سعید زاده، فاطمه؛ فرازند، آیدا و پنجستونی، علیرضا. (۱۳۹۵)، ساختمان هوشمند و کاربرد آن در زندگی انسان، سومین کنفرانس بین‌المللی پژوهش در علوم و تکنولوژی، برلین، آلمان.
۲۳. صباغیان، مهسا؛ طالب‌زاده، بهنوش؛ شوشتری، ندا و سربندی فراهانی، منیره. (۱۳۹۶). مشخصات خانه‌های هوشمند با رویکرد معماری پایدار، کنفرانس بین‌المللی عمران معماری و شهرسازی ایران معاصر، تهران.
۲۴. عبیدی، عالییه. (۱۳۹۴). بهبود کیفیت معماری در طراحی پایدار ساختمان‌های هوشمند، اولین همایش علمی پژوهشی‌های نوین در علوم جغرافیا و برنامه‌ریزی معماری و شهرسازی ایران.
۲۵. علی آقاجان، شادی و راسخی، مجید. (۱۳۹۴). بررسی راهکارهای بهینه‌سازی مصرف انرژی با بکارگیری تفکر پایداری انرژی و تکنولوژی‌های نوین، کارشناس ارشد مهندسی معماری، دانشکده هنر و معماری، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد یزد، دانشکده هنر و معماری، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد یزد.
۲۶. فیروزی، بهاره؛ تورتنیز، پژمان و نهاوندی. (۱۳۹۲). آرمانشهر پایدار خانه‌های هوشمند و سفر نیرویی، گامی نو در راستای توسعه پایدار، اولین کنفرانس معماری و فضاهای شهری پایدار، مشهد، گروه پژوهش‌های کاربردی پرمان.
۲۷. کرد زنگنه، عباس و کیانیان، هایده. (۱۳۹۲). آموزش مدیریت و بهینه‌سازی انرژی، اولین همایش سراسری محیط زیست انرژی و پدافند زیستی.
۲۸. کسمایی، کامران؛ براتی فرد، حدیثه و غفاری، علیرضا. (۱۳۹۰). نگرش‌ها و اصول در معماری پایدار، همایش ملی عمران معماری شهرسازی و مدیریت انرژی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد اردستان.
۲۹. کمالی، ایمان؛ شمسایی، فتح‌الله و مهر نژاد، پیمان. (۱۳۹۸). طراحی ساختمان هوشمند با حداکثر تاب‌آوری با توجه به مدیریت انرژی، نشریه علمی پژوهشی شهر ایمن.
۳۰. گرجی مهلبانی، یوسف. (۱۳۸۹). معماری پایدار و نقد آن در حوزه محیط زیست، نشریه علمی پژوهشی انجمن علمی معماری و شهرسازی ایران، شماره ۱.
۳۱. گرجی مهلبانی، یوسف و ابوطالبی، الناز. (۱۳۸۸). مصالح هوشمند و نقش آن در معماری، نشریه مسکن محیط و روستا، فناوری.
۳۲. مختاریان، علی. (۱۳۹۰). ساختمان‌های هوشمند و نقش آن در بهینه‌سازی مصرف انرژی، نشریه تفکر معماری شماره ۲۵.
۳۳. مروتی، آرش؛ بهاری، تارا و فیروزفر، سهیل. (۲۰۱۳). بررسی راهکارهای بهینه‌سازی مصرف انرژی در ساختمان‌های هوشمند، سومین کنفرانس بین‌المللی رویکردهای نوین در نگهداشت انرژی.
۳۴. مفیدی، مجید. (۱۳۸۸). پوسته‌های هوشمند، آبادی، شماره ۶۳، ص ۱۲۱، تهران.
۳۵. مهدی زاده، معین. (۱۳۹۸). بررسی رابطه بین شهر هوشمند و توسعه پایدار و چالش‌های دستیابی به شهر هوشمند، فصلنامه علمی تخصصی معماری سبز، سال پنجم شماره ۱ (پیاپی ۱۴).
۳۶. مهرابیان، ساهره. (۱۳۹۰). استفاده از مصالح هوشمند در پوسته ساختمان بمنظور صرفه‌جویی در مصرف انرژی، همایش منطقه‌ای معماری و مصالح ساخت، مرکز آموزشی و فرهنگی سما واحد ساری.
۳۷. میربخت، سمانه. (۱۳۹۴). معماری پایدار و ساختمان‌های هوشمند، دومین کنفرانس بین‌المللی پژوهش در مهندسی علوم و تکنولوژی، دب.
۳۸. میرپادیاب، کسری و اعتصام، ایرج. (۱۳۹۵). شناخت سناریوهای مسکن هوشمند و رابطه آن با پایداری، سومین کنفرانس بین‌المللی پژوهش در علوم و تکنولوژی، برلین-آلمان.
۳۹. ناصری، سارا. (۱۳۹۴). کاربست تکنولوژی و بحران هویت در معماری معاصر ایران در عصر جهانی‌شدن و ارائه راهکارهای برون‌رفت از وضع موجود، نشریه مدیریت شهری، دوره ۱۴، شماره ۴۱.
۴۰. نجفی، مطیعی، منصور. (۱۳۸۶). ساختمان‌های هوشمند؛ مجله آبادی دوره ۱۳، شماره ۳، تهران.
۴۱. نظریور، هادی و سیرنگ، سینا و جمالی فروز، فرزین (۱۳۹۳). کاربرد انرژی‌های تجدیدپذیر در توسعه پایدار و معماری پایدار، اولین همایش مهندسی عمران، مدیریت پایدار شهری، گرگان.

سومین کنفرانس ملی شهرسازی و معماری دانش بنیان

3rd National Conference On Knowledge-Based Urban Development and Architecture

۴۲. نیک قدم حجتی، ساناز؛ سلیمانی روزبهانی، فاطمه و پوراسد، حبیب. (۱۳۹۱)، ساختمان های هوشمند انتخابی کارا در بهره وری انرژی، دومین کنفرانس و نمایشگاه مدیریت انرژی صنعتی، تهران.
۴۳. وفامهر، محسن و نازی دیزجی، سجاد. (۱۳۸۹)، کاربرد مصالح هوشمند در معماری، ماهنامه بین المللی راه و ساختمان، سال هشتم، شماره ۷۴.
۴۴. یغموری، آیرین و نریمانی، نوید و باغبانی، شادی. (۱۳۹۳)، نقش تکنولوژی های نوین بر ساختمان های مسکونی بررسی سیستم مدیریت ساختمان bms اولین کنفرانس ملی توسعه پایدار در علوم جغرافیا و برنامه ریزی، معماری و شهرسازی، تهران.

45. Addington, M. D. Schodek, ۲۰۰۵, Smart Materials and New Technologies For Architecture and Design Professions, Architectural Press/ Elsevier, Oxford, pp ۸-۱۶۸.
46. Adeoluwa Akandea, Pedro Cabrala, Paulo Gomesa, Sven Casteleynb, ۲۰۱۹, "The Lisbon ranking for smart sustainable cities in Europe." Sustainable Cities and Society ۴۴: ۴۷۵-۴۸۷.
47. Ashby, M.F. P.J. Ferreira, D.L. Schodeck, ۲۰۰۹, Nanomaterials, Nanotechnologies & Design (an introduction for engineers & architects), 1st edition, Oxford, UK, Elsevier.
48. Aslam, Sheraz, Iqbal, Zafar, Javaid, Nadeem Ali Khan, Zahoor, Aurangzeb, Khurshed, Haider, Syed Irtaza, ۲۰۱۷, Towards Efficient Energy Management of Smart Buildings Exploiting Heuristic Optimization with Real Time and Critical Peak Pricing Schemes, energies, November ۲۰۱۷.
49. Borrelli, F. B. Hency, B. Coffey, S. Benghea, P. Haves, ۲۰۱۲, Model predictive control for the operation of building cooling systems, Control Systems Technology, IEEE Transactions on ۲۰ (۳) ۷۹۶-۸۰۳.
50. Bose, R. K., ۲۰۱۰, "energy efficient cities, Assessment tools and benchmarking Practices", The International Bank for Reconstruction and Development / The World Bank, Washington, D.C.
51. Chen, H. P. Chou, S. Duri, H. Lei, J. ۲۰۰۹, Reason, The design and implementation of a smart building control system, in: e-Business Engineering, ICEBE'۰۹. IEEE International Conference on, IEEE, ۲۰۰۹, ۳۲۰ pp. ۲۵۵-۲۶۲.
52. Chun-sheng, Zhao; Shu-wen, Niu and Xin, Zhang, ۲۰۱۲, "Effects of household energy consumption on environment and its influence factors in rural and urban areas," Energy Procedia ۱۴: ۸۰۵-۸۱۱
53. DEXCell, ۲۰۱۸, Energy Manager, Available online: <http://www.Dexmatech.com/about-dexma/> (accessed on ۱۲ January ۲۰۱۸).
54. EcoStruxure™ Power Monitoring Expert, ۲۰۱۸, Available online: <http://www.Schneider electric.com/b2b/en/solutions/enterprise-solutions/enterprise-software-suites/index.jsp> (accessed on ۱۱ January ۲۰۱۸).
55. Elvin, G. ۲۰۰۷, Nanotechnology for Green Building, Green Technology Forum, Published by Wiley and Princeton Architectural Press, USA.
56. Eremia, Toma & Sanduleac, Mircea, Lucian & Mihai, ۲۰۱۷, The smart city concept in the ۲۱st century, Procedia Engineering ۱۸۱
57. Fotopoulou, E, Zafeiropoulos, A, Terroso-Sáenz, F, Simsek, U, González-Vidal, A, Tsiolis, G, Gouvas, P, Liapis, P, Fensel, A, Skarmeta, A, ۲۰۱۷, Providing Personalized Energy Management and Awareness Services for Energy Efficiency in Smart Buildings, Sensors ۲۰۱۷, ۱۷,
58. Kamal-Chaoui, L. and Alexis R. (eds.), ۲۰۰۹, "Competitive Cities and Climate Change", OECD Regional Development Working Papers, N° ۲.
59. Lee, J. W, Jung, H. J, Park, J. Y, Lee, J. B. and Yoon, Y, ۲۰۱۳, "Optimization of building window system in Asian regions by analyzing solar heat gain and daylighting elements," Renewable Energy ۵۰: ۵۲۲-۵۳۱
60. Maasoumy, M, ۲۰۱۲, A. Sangiovanni-Vincentelli, Total and peak energy consumption minimization of building hvac systems using model predictive control, IEEE Design & Test of Computers ۲۹ (۴).
61. Marinakis, Vangelis, Doukas, Haris, ۲۰۱۸, An Advanced IoT-based System for Intelligent Energy Management in Buildings, Sensors ۲۰۱۸, ۱۸, ۶۱۰; doi: 10.3390/s18020610, pp ۱-۱۶.
62. Martin, Vacas, ۲۰۱۶, ENERGY EFFICIENCY AND SUSTAINABILITY ON BUILDING THROUGH "INTELLIGENT" PROCESSES, Proceedings of the II International and IV National Congress on Sustainable Construction and Eco-Efficient Solutions, Chapter II I – Energy Efficiency.
63. Meggers F., M. Maasoumy, Q. Zhu, C. Li, A., ۲۰۱۳, Vincentelli, Co-design of control algorithm and embedded platform for building hvac systems, in: Cyber-Physical Systems (ICCP), ACM/IEEE International Conference on, IEEE, pp. ۶۱-۷۰.
64. Niroumand, H, ۲۰۱۳, The Role of Nanomaterials in Nanoarchitecture, Procedia - Social and Behavioral Sciences ۸۹ (۲۰۱۳) ۲۷-۳۰.

سومین کنفرانس ملی شهرسازی و معماری دانش بنیان
3rd National Conference On Knowledge-Based Urban Development and Architecture

65. Owczarzak, Zak, Lukasz and Jacek, ۲۰۱۵, Design of passenger public transportation solutions based on autonomous vehicles and their multiple criteria comparison with traditional forms of passenger transportation, Transportation Research Procedia.
66. Papantoniou, Sotiris, Mangili, Stefano. Mangialenti, Ivan, ۲۰۱۷, Using intelligent Building Energy Management System for the integration of several systems to one over all monitoring and management system, ۸th International Conference on Sustainability in Energy and Buildings, SEB-۱۶, ۱۱-۱۳ September ۲۰۱۶, Turin, ITALY, Energy Procedia ۱۱۱ (۲۰۱۷) ۶۳۹-۶۴۷
67. Ritter, Axel, ۲۰۰۷, "Smart Materials in Architecture, Interior Architecture and Design", Birkhauser, Switzerland.
68. Shimoda, Yoshiyuki, Yukio Yamaguchi, Tomo Okamura, Ayako Taniguchi, and Yohei Yamaguchi, ۲۰۱۰, "Prediction of greenhouse gas reduction potential in Japanese residential sector by residential energy end-use model," Applied Energy ۸۷, No. ۶: ۱۹۴۴-۱۹۵۲
69. Sullivan, F, ۲۰۱۲, "Bright Green Buildings", Available: http://www.cisco.com/web/strategy/docs/education/grn_bldgs.pdf . [accessed ۱۰/۲۵, ۲۰۱۲]
70. Tsikaloudaki, K., K. Laskos, Th Theodosiou, and D. Bikas, ۲۰۱۲, "Assessing cooling energy performance of windows for office buildings in the Mediterranean zone," Energy and Buildings ۵۹: ۱۹۲-۱۹۹
71. Turcu, C., ۲۰۱۲, Re-thinking sustainability indicators: local perspectives of urban sustainability, Journal of Environmental Planning and Management, DOI: ۱۰.۱۰۸/.
72. Yıldız, Yusuf, and Zeynep Durmuş Arsan, ۲۰۱۱, "Identification of the building parameters that influence heating and cooling energy loads for apartment.

Buildings Smartization; a Modern Approach to Developing Sustainable Architecture

Arezoo Shahbazi¹, Elaheh Abedpour²

¹ M.A. of Architectural Engineering, Islamic Azad University, Sciences and Research Branch of Tehran (Esfahan), Iran, a.shahbazi⁹⁷⁴@gmail.com

¹ M.A. of Architectural Engineering, Islamic Azad University, Sciences and Research Branch of Tehran (Esfahan), Iran, e_abedpour@yahoo.com